

[Leif Hermann]

steder. Det er det måske i visse henseender, men det er det næppe – det medgiver jeg gerne ministeren – i henseende til økonomisk kriminalitet. De definerer det nok på en lidt anden måde dernede, men økonomisk kriminalitet forekommer naturligvis også sådan nogle steder, sådan som der ser ud.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 148:

Forslag til folketingsbeslutning om forældres ret til frihed ved børns sygdom.

Af Jytte Andersen (S) m.fl.
(Fremsat 13/5 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det kan være et stort problem for småbørnsfamilierne at få syge børn passet, når forældrene skal på arbejde. Det er da også sådan, at man på en lang række overenskomstområder har fået fastsat en ret til fravær ved børns sygdom, og jeg så gerne, at arbejdsmarkedets parter kunne nå til enighed om en sådan ret på de resterende overenskomstområder.

Jeg mener, det er uhyre vigtigt, at vi giver småbørnsfamilierne rimelige vilkår på arbejdsmarkedet, men det er regeringens holdning, at det først og fremmest må være arbejdsmarkedets parter selv, der aftaler sig til rette om sådanne spørgsmål.

Nu ligger der så et forslag, der går i anden retning. Vi har kigget lidt på det. Vi har også

prøvet at regne på det og må konstatere, at beregningsgrundlaget er noget usikkert, men hvis vi forsøger at skønne over den maksimale merudgift ved beslutningsforslagets gennemførelse, når det er i fuld kraft, vil det efter nogle beregninger, socialministeriet har foretaget, koste omkring 1,4 mia kr. Det er dog næppe sandsynligt, at det vil blive udnyttet fuldt ud, og man har også forsøgt at skønne over, hvor meget det ville blive benyttet, og man har med en rund bon sagt, at det koster nok cirka det halve, altså 700 mill. kr., men det er jo også mange penge.

Administrativt vil der også være store vanskeligheder ved at gennemføre forslaget. Det er også tidligere blevet påpeget af kommunerne under drøftelserne i udvalget vedrørende ændrede barselhvilerregler.

Som det så diskret er antydnet, afviser vi altså forslaget, men jeg vil godt benytte lejligheden til at henvise til, at socialministeriet netop har udsendt et debatoplæg om børn og pasning, og i det debatoplæg omtales der utraditionelle metoder til kommunal assistance til forældre, der kommer i den vanskelige situation, at deres børn ikke kan blive passet.

Med udgangspunkt i det eksempel, der er omtalt i dette debatoplæg, og i andre eksempler har socialministeren anmodet socialstyrelsen om at undersøge ved en forespørgsel til samtlige landets kommuner, hvilke utraditionelle pasningsmuligheder der forefindes. Det er socialministerens tanke, når resultatet af denne høring kommer ind, at udsende en peje til kommunerne, der inspirerer dem til utraditionelle pasningsmetoder, sådan at man kan løse problemet for de forældre, der ikke får klaret det via overenskomsterne.

Jeg har stor sympati for de foranstaltninger, socialministeren har sat i værk, og jeg tror, at det er en mere farbar vej end forslaget.

Hanne Andersen (S):

Hvem tager hånd om det syge barn? Det spørgsmål bliver rejst af børnekommissionen. Hvem skal pleje det syge barn med almindelige børnesygdomme: influenza, forkølelse og mellemørebetændelse? Forældrene vil meget gerne, og barnet er naturligvis mest trygt ved at blive passet af forældrene, når det er sygt. Derfor skal de også have retten. Dette forslag sikrer forældre og børn denne ret.

[Hanne Andersen]

Småbørnsforældre er jo ikke alene af egen fri vilje, men også af simpel nødvendighed på arbejdsmarkedet i dag. To indtægter er en nødvendighed for at eksistere, der er ikke noget valg, men hvis der var, ville valget alligevel blive et både-og: både familie og arbejde med raske børn i gode institutioner eller god dagpleje. Kvinder og mænd ønsker at være aktive både hjemme og ude. Derfor er børns sygdom ikke kvindernes problem alene. Det er familiernes, det er samfundets. Det er kendsgerningerne. De, der ønsker, at ansvaret for børnene alene skal være kvindernes, mødrenes, er ude af trit med udviklingen og virkeligheden. De lukker øjnene.

Jeg anbefaler derfor med glæde dette forslag om forældres og lønmodtageres ret til frihed ved børns sygdom, forældres ret til at vedkende sig børnene, ret til ikke at skulle bruge den hvide løgn, og ikke alene ret til frihed på barnets første sygedag.

Forslaget giver ret til fravær for den enlige lønmodtager og forsørger i indtil 20 dage inden for 12 på hinanden følgende måneder, de samlevende forældre, lønmodtagere, indtil 10 dage til hver i samme periode. Et barn får altså efter forslaget ret til at blive passet af forældre, når det er sygt.

Der, hvor der er to om at dele de 20 dage, lægger vi vægt på, at der deles. Forældre vil gerne dele, men det betyder også meget. Tænk på erhvervslivets vurdering af arbejdskraften! Tænk bare på ansættelsessamtalen! Ved deling af pasningsretten vil det blive lige så interessant at høre om mænds familier i ansættelsessamtalen. Det har altid været en selvfølgelighed, når kvinderne var i den situation. Retten skal ikke kunne overføres til den ene af forældrene, også af den grund. Børn skal være synlige både på kvinders og på mænds arbejdspladser.

De fyldige bemærkninger beskriver og dokumenterer sygedagene hos børn i forskellige aldersgrupper. De yngste er de mest udsatte. De har størst behov for omsorg fra dem, de kender bedst. Mange forældre har ofte måttet lyve sig syge. Kvinderne har førstepladsen her. Den er de ikke stolte af, for den førsteplads betyder utryghed. Det er uværdigt. Det er også uværdigt at indlægge børn på sygehus, hvis det ikke er tvungende nødvendigt, hvis forældrene kunne passe dem, hvis de havde muligheden. Det er katastrofalt, hvis børn overlades til sig selv, fordi den mulig-

hed, dette forslag indeholder, mangler. De tilbud, der findes, er ikke tilstrækkelige.

At det i forslaget også siges, at der skal afgives tro og love-erklæringer eller lægeerklæringer, kender vi. Det er ikke nyt. Men det er nyt, at der gives ret til at passe syge børn med dagpenge.

Alle, der interesserer sig for børnene og deres forældre, må hilse forslaget velkommen. Der findes i forvejen aftaler på arbejdsmarkedet, og der er nogle af dem, der i dag er bedre end dette forslag. De bevares naturligvis, men alt for mange har ikke gode aftaler. Dette forslag er et skridt på vejen for at forbedre situationen først og fremmest for børnene og for forældrene. Gevinsten er sikker. Gevinsten er først og fremmest tryghed for børnene og for forældrene, og familiens største hverdagsproblem bliver ryddet lidt af vejen.

De, der bakker op bag forslaget, viser, at der er handling bag de smukke ord om børn og børnefamilier.

Houe (KF):

Forslagsstillerne ser et problem ved at få børn passet under sygdom, når begge forældre har arbejde, eller når en enlig beskæftiget har små børn.

At der ofte er et problem, er jeg enig med forslagsstillerne i. Imidlertid er efter et rimeligt skøn ca. $\frac{1}{4}$ af samtlige arbejdstagere omfattet af en eller anden form for overenskomstfastsat ret til fravær ved et barns første sygedag. Det er min opfattelse, at foranstaltninger på dette område bør henvises til forhandling mellem arbejdsmarkedets parter og således ikke bør være et lovgivningsspørgsmål.

De seneste års forbedringer vedrørende forældres ret til orlov i forbindelse med fødsler og den nylig vedtagne skattereform, som i rimelig grad tilgodeser familier med børn under 18 år, bestyrker mig i min tro på, at problemet med pasning af børn under sygdom er rimeligt tilgodeset fra statens side.

I øvrigt vil en generel ordning som foreslået betyde ganske betydelige ekstraudgifter for stat og kommuner og en ganske overordentlig bekostelig og besværlig administration.

Børns pasning under sygdom har i mange år optaget os alle, og sagen har været vendt

[Houe]

og drejet i udvalg vedrørende barselhvile og i børnekommissionen. Konklusionen har været, at barselhvile burde prioriteres højest. Det er den blevet, og de forbedringer, der følger med de nye skatteregler og tilskud til børnefamilier efter januar 1987, må siges i rimeligt omfang at tilgodese familier med småbørn.

På det foreliggende grundlag må jeg altså på det konservative folkepartis vegne afvise forslaget.

Niels Anker Kofoed (V):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, har jeg lovet at komme med nogle betragtninger på venstres vegne. Jeg håber ikke, at produktansvarsloven gør sig gældende på et så tidligt tidspunkt!

Selv om jeg godt kan forstå intentionerne i beslutningsforslaget, er de ikke helt i overensstemmelse med vores syn på løsningen af dette problem. Vi er enige i intentionen: at varetage børnefamiliernes tarv og sikre ægtefællers ligestilling; det er rigtigt. Men vi må alligevel afvise forslaget, for det er vel i realiteten et arbejdsmarkedsanliggende.

Vores samfund er sådan indrettet, at man partout skal have begge ægtefæller ud for at tjene til livets opretholdelse. Hvis det er så nødvendigt, at arbejdsmarkedet vil have fat i begge ægtefæller, så mener vi, at det er arbejdsmarkedets omkostning. Det er det, der skal sørge for ordentlige forhold for de familier, som har børn.

Jeg tror ikke, det er rigtigt, at hver gang der er et problem, skal lovgivningsmagten agere ambulancetjeneste, for det er alligevel arbejdsmarkedets parter, der må løse problemet, hvis det skal løses rigtigt.

Jeg synes også, at de løsningsmodeller, der er anvist, vil være administrativt besværlige, og der vil blive store dokumentations- og refusionsproblemer.

Jeg vil ikke anfægte, at det er dyrt, for man kan altid sige: hvad er dyrt i forhold til den opgave, der løses? Vi mener bare ikke, det er en opgave, staten skal tage sig af. Det er først og fremmest en opgave, arbejdsmarkedets parter skal få løst. Det synes vi at de skal gå i gang med.

Vi vil afvise dette forslag.

Birthe Hansen (SF):

Vi er selvfølgelig positive over for socialdemokratiets beslutningsforslag. Når jeg siger det, er det, fordi vi i 1984 fremsatte et forslag om orlov i forbindelse med børns sygdom. Dengang var der sympati for forslaget fra flere sider i salen. Vores forslag var til første behandling ligesom dette i maj måned 1984, hvilket, sammenholdt med, at sympatien forsvandt, da man skulle finde pengene til finansieringen, gjorde, at vores forslag ikke levede videre.

Men dermed er ikke sagt, at vi ikke fortsat ønsker, at forældre, hvad enten de begge lever sammen med deres børn eller er alene med dem, bør have retten til at passe børnene under deres sygdom uden økonomisk tab og uden at skulle lyve sig selv syge, og uden at det, hvor der både er en mor og en far, i meget stort omfang er moderen, der må blive hjemme, i stedet for en deling mellem parterne.

Nu har vi fået barselorloven udvidet, og hermed har vi fået en ret til, at både far og mor kan tage hånd om det spæde barn. Det er vel lige så rigtigt, at samme mulighed gives, når barnet er ude over spædbarnsalderen, altså retten til at tage sig af sit syge barn.

Hvorfor forslagsstillerne er landet på 10 år som grænse for ordningen, når alderskriteriet i de gældende overenskomster varierer fra 12 til 18 år, kan undre lidt. Vort gamle forslag opererede med 13 år, en alder, som vi nok synes er en mere rimelig grænse.

Vi synes, det er helt fint, at der i bemærkningerne til forslaget er et righoldigt uddrag af diverse undersøgelser og rapporter som dokumentation for problemernes omfang. Det er også fint med oplysninger om svensk og norsk lovgivning; de er jo længere fremme, end vi er i øjeblikket.

Aase Olesen (RV):

Også jeg skal gentage vores tidligere principielle tilslutning til en ordning i retning af den, der er foreslået her. Det synspunkt fremsatte vi i 1984, da SF havde et tilsvarende forslag. Vi tror, at det nok bliver nødvendigt at lovgive. Jeg tror ikke, vi klarer det alene ved aftaler. Men om det nøjagtig skal have den udformning, det har her, og om man er nødt til at tage det i etaper, er noget andet.

[Aase Olesen]

Når socialdemokratiets ordfører sagde, at nu gjaldt det om at sætte handling bag de smukke ord om børnefamilier, så vil jeg sige, at det havde klædt forslagsstillerne, hvis man ved handling i denne sammenhæng havde forstået økonomi.

Jeg vil foreslå, at socialdemokratiet bruger sommermånederne til at få nøjagtigt belyst, hvilke administrative problemer der er ved det her forslag, og får lidt mere detaljerede oplysninger om økonomien i det og så fremsætter et forslag i oktober 1986, hvor man anviser, hvor pengene skal komme fra.

Det radikale venstre stemmer ikke for dette forslag for bagefter at skulle stå og tage imod bebrejdelser for besparelser på nogle områder fra socialdemokratiets side. Men hvis forslagsstillerne kommer med pengene, så ved jeg, at vi vil overveje det meget nøje.

Der er, som jeg siger, flere grader i gennemførelsen af et sådant orlovsforslag. Vi har under redegørelsesdebatten om de handicappede i foråret 1986 nævnt, at sådan noget som forældres ret til at være hjemme, når svært handicappede børn var til behandling osv., er noget af det mest påtrængende. Hvis vi skal snakke økonomi, behøver det ikke at være et enten-eller, men at få prioriteret nogle af de mest påtrængende behov.

Til arbejdsministerens referat af, at socialministeren nu undersøger utraditionelle pasningsmetoder, har jeg lyst til at knytte den kommentar, at i det omfang pasningsmetoder fungerer til daglig for børn, f.eks. som i den kommune, jeg bor i, hvor man har noget, man kalder mormor- eller bedstemorordninger, og hvor børnene kender de pågældende, er det naturligvis en udmærket udvej. Men har man med små børn at gøre og de bliver syge, så tror jeg nok, de fleste forældre vil vige tilbage for at hidkalde ukendte personer. Jeg tror, at enhver, der har små børn, vil kunne sætte sig ind i, at det ikke lige præcis er et fuldstændig vildfremmed ansigt, man ønsker at præsentere et sygt barn for.

Jeg tror altså, at utraditionelle pasningsmetoder er fint, hvis man kan lave det fornuftigt, men det er ikke sikkert, at det løser præcis det her problem.

Når man har erkendt, at man har haft behov for i Vesttyskland, Sverige og Norge at have en lovgivningsramme vedrørende dette problem, så tror jeg i og for sig ikke, vi kan sige os fri for at have behov også her.

Jeg synes altså først og fremmest, at det må påhvile forslagsstillerne at komme med et realistisk forslag i efteråret 1986, og så skal vi love at se positivt på det.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er grundlæggende meget positivt indstillet over for forslaget, fordi vi er enige i, at det ikke er og at det ikke skal være et privat problem at have børn. Derfor skal der samfundsmæssige løsninger på problemerne i forhold til børn og deres sygdomme til. At der skabes nogle samfundsmæssige løsninger, er også nødvendigt, hvis der overhovedet skal fødes børn.

Vi mener, det er godt, at der i forslaget er ligestilling mellem kvinder og mænd formelt med hensyn til retten til at blive hjemme og passe børnene. Så længe man skal lyve sig fri, vil det være kvinderne, der bøjer sig først, hvilket undersøgelserne også viser. Den formelle ligestilling betyder selvfølgelig ikke, at mændene vil bruge ligestillingen, men betingelserne i de små hjem bliver unægtelig mere lige. Det er også godt, at man tager højde for eneforsørgernes problemer, da det efterhånden er en meget udbredt familief orm.

Vi mener, at forslaget måske kunne medføre, at oversygeligheden blandt institutionsbørn blev mindsket. Sådant som det er i dag, må man aflevere sine småsyge børn i institutionen og så håbe på, at den går. Det vil sige, at der faktisk altid er småsyge børn, som uendeligt smitter hinanden, fordi forældrene ikke har mulighed for at blive hjemme, til børnene er helt raske, og så kommer man ind i en meget ond cirkel. Så på den måde er vi meget positive over for socialdemokratiets forslag.

Vi mener, det er et stort fremskridt, at det bliver legal fraværsgrund at passe et sygt barn. Så kan man spørge sig selv, når folk nu ikke får fuld løn under børns sygdom, om de så alligevel i nogle situationer vil blive nødt til at lyve sig syge. Vi mener, at det i alle tilfælde er et meget langt skridt på den rette vej, som det også bliver med dagpenge-

Om de utraditionelle pasningsmuligheder vil jeg sige, at hvis det er så utraditionelt, at børnene overhovedet ikke kender dem, der skal passe dem, så vil vi tage afstand fra det

[Elisabeth Bruun Olesen]

100 pct. Det er ikke noget, der får børnene til at blive trygge eller raske. De kan måske endda blive psykisk syge, hvis de skal passes af fuldkommen ukendte personer.

Vi syntes, det var meget positivt at høre fru Aase Olesens ordførertale. Vi synes, det er godt, hvis man tager fat på en debat, hvor man sætter mere kød og blod på, så man kan finde ud af, hvordan der skal prioriteres, og så man også kan få det prioriteret.

Jeg er enig med fru Aase Olesen i, at det også er nødvendigt, at forældre kan være hjemme og passe svært handicappede børn, f.eks. når de skal til undersøgelser. I forhold til dagpengeloven er det i dag muligt at få sin periode forlænget ved at passe et sygt barn efter én paragraf i bistandsloven, men hvis det bliver passet efter en anden paragraf, er det umuligt. Den slags ting vil vi også gerne være med til at se på.

Arne Bjerregaard (KrF):

Da vores ordfører, hr. Kofod-Svendsen, ikke kan være til stede, skal jeg prøve at udtrykke, hvad han eventuelt kunne have tænkt at . . . (*Afbrydelse af arbejdsministeren* [Henning Dyremose]). Tak, nå ja, han passer børnene, og da jeg ingen har at passe i øjeblikket, tager jeg altså ordet og prøver på at udtrykke, hvad han villé have sagt.

Lad mig sige, at vi er positive over for intentionerne i forslaget, og det har jeg fundet ud af at de fleste er. Vi er mange, der kender de hvide løgne for at kunne blive hjemme og passe det syge barn. Vi kender mangfoldige af de problemer, forældre står over for, i det øjeblik deres børn bliver syge og de begge to skal på arbejde. Jeg er også enig i, at samfundsstrukturen eller samfundsudviklingen i det hele taget ikke har været så positiv over for børnene, som mange af os kunne have ønsket, og at vi i mange årtier eller i alt fald et par årtier har glemt børnene i samfundet.

Vi mener dog i kristeligt folkeparti, at det bør være et arbejdsmarkedsspørgsmål. Arbejdsgiverne burde være og må vel efterhånden lære at være mere interesserede i familiens funktion, for jo bedre familien fungerer, jo bedre arbejdskraft har man. Det ved mangfoldige arbejdsgivere efterhånden, og vi ved i alt fald, at man ude i landdistrikterne, i de små virksomheder, har stor forståelse for, at vi også som arbejdsgivere skal være med

til, at familien fungerer godt, for derved får vi en god arbejdskraft. Derfor håber vi da også, at det vil være muligt at få rimelige aftaler på dette område.

Vi mener også, det må være muligt at lave mere fleksible pasningsordninger for børnene. Jeg ved nok, at der kan være meget ideologi i, hvorledes børn skal passes. Vi er nogle, der har den opfattelse, at de passes udmærket derhjemme, hvis man selv ønsker det, mens andre mener, at børnene endelig skal ud for at få den nødvendige sociale kontakt, så bliver de bedre mennesker af det, og alt det dér. Det kan vi have forskellig opfattelse af, men vi er nødt til at sætte det ind i den situation, vi er i, og nu er der mange familier, hvor begge forældre er ude på arbejdsmarkedet. Ja men så må det da være rimeligt at undersøge muligheden for mere fleksible pasningsordninger. Jeg tror også, det er muligt at skaffe bedre pasningsordninger for børn, uden at de, hvis sygdom indtræffer, skal ud til vildfremmede mennesker. Der må være andre måder at få det til at fungere på.

Vi har jo altid i kristeligt folkeparti fået skyld for, at vi vil have kvinderne hjem til kødgrøderne, og det har jeg prøvet på at protestere imod hver gang. Det, jeg har stået for og stadig væk står for, er friheden, frihed til selv at vælge, bl.a. til at vælge, om man vil være ude begge to eller kun den ene skal være ude, og om man selv vil passe børnene eller de skal på institution. Det skulle være et frit valg, og det er det fremtidens samfund, vi ønsker. Folk og familien skal have frihed til at vælge og skal ikke dikteres noget ovenfra.

Da det nu ikke er et forslag, jeg skulle have haft, har jeg ikke – hvad skal jeg sige? – kulegravet alle bemærkningerne. Derfor vil jeg gerne spørge forslagsstillerne, om man har indføjet den retfærdighed, når nu det gælder både mænd og kvinder, at selv om den ene er hjemmearbejdende, så gælder det også den anden part, der er udearbejdende. Ellers øger vi kun diskriminationen af dem, der selv vælger at passe deres børn. Jeg kan ikke se det af det, jeg har læst i bemærkningerne, men jeg går ud fra, at det må være meningen ud fra et retfærdighedsmæssigt synspunkt.

Som sagt: som forslaget foreligger, kan vi ikke støtte det, men vi håber, at vi i fælles-

[Arne Bjerregaard]

skab i fremtiden kan være med til at gøre tilværelsen lidt bedre for børnene, også når de er syge.

Jytte Andersen (S):

Jeg vil gerne på socialdemokratiets vegne sige tak for den velvilje, der er givet udtryk for, selv om der mildest talt er nogle alvorlige ting, der skiller, nemlig om det skal være et arbejdsmarkedsanliggende eller det skal være et lovgivningsanliggende.

Det, jeg synes der var vigtigt i denne debat, var, at der var et politisk flertal for, at det skulle være et lovgivningsanliggende. Det synes jeg var meget vigtigt, og det håber jeg at ministeren fik noteret sig. Så er vi nået et meget stort skridt henimod at bringe Danmark op på nordisk niveau med hensyn til disse ting. Det er jo sådan, at man i Norge, Sverige og Finland har ordninger, som giver forældrene ret til at være hjemme og passe deres syge barn.

Så vil jeg godt kommentere ministerens indlæg. Ministeren havde regnet sig frem til 700 mill. kr. Vi har ikke regnet særlig meget på det, det vil jeg godt erkende. Vi har kigget på nogle beregninger, vi har fået fat i fra Sverige. De siger, at hvis man regner med en udnyttelsesgrad eller en brugsgrad på omkring 40 pct., så vil det blive en udgift på omkring 300 mill. kr. Der er selvfølgelig kolossalt stor usikkerhed om det slag på tasken, jeg her giver, og det er selvfølgelig også derfor, vi under udvalgsarbejdet gerne vil have belyst de økonomiske omkostninger.

Jeg synes alligevel, man må sige, at i det regnestykke må også tælle, at pasning af syge børn for 39 pct.s vedkommende i dag betales igennem hvide løgne. Altså: 39 pct. af forældrene lyver sig syge, i hvert fald ifølge den kvalificerede undersøgelse, vi har bragt ind i forslaget. Det vil altså sige, at det i virkeligheden er arbejdsgiverne, der i dag finansierer en meget stor del af småbørns sygdom. Og her har vi faktisk sagt, at det egentlig er urimeligt, at mange af disse arbejdsgivere – det er nu ikke, fordi vi er voldsomt arbejdsgivervenlige som sådan – og mange små virksomheder skal bære den økonomiske omkostning, som vi faktisk føler det er et offentligt anliggende og et fælles ansvar at få finansieret.

Derfor har vi lagt sygedagpengeprincippet til grund for administrationen af dette forslag, for netop at få dækket så mange arbejdsgivere ind økonomisk, som betaler i dag.

Jeg er lidt ked af, at både ministeren og regeringspartierne har det synspunkt, at arbejdsmarkedets parter skal løse denne opgave, for hvis man gik videre ud ad det princip, ville konsekvensen jo være, at arbejdsmarkedets parter også skulle løse daginstitutionsspørgsmålet. Ja men hvor skiller vanderne?

Vi føler faktisk, at det er en politisk sag at tilrettelægge en god børnepolitik, og et af de elementer i en børnepolitik, som virkelig kunne være en håndsrækning til mange familier, er altså at få en mulighed for at passe syge børn.

Jeg var lidt forbavset over hr. Niels Anker Kofoeds ordførertale, fordi jeg har noteret mig, at man i et program, som venstre har publiceret for et par måneder siden, tilkendegiver, at man politisk gerne vil sikre, at småbørnsforældre, godt nok småbørnsforældre der er ansat i den offentlige sektor, skal have ydelser for at passe syge småbørn. Her lægger vi altså en anden holdning til grund, nemlig den holdning, at det er et offentligt ansvar, og at det er det offentlige, der skal finansiere. Det er muligt, at hr. Niels Anker Kofoed ikke har læst programmet så godt, men så vil jeg i hvert fald anbefale, at hr. Niels Anker Kofoed bruger sommerferien til det, for det er faktisk noget, som partifællen hr. Fogh Rasmussen har været ude med i pressen uden at blive modsagt af andre venstrefolketingsmedlemmer.

Fru Birthe Hansen, tak for støtten til forslaget! Fru Birthe Hansen spørger, hvorfor vi lige er landet på 10 år. Jeg kan så vende spørgsmålet om og sige: hvorfor landede socialistisk folkeparti på 13 år? Det er sådan set ud fra en vurdering af, at de allerfleste overenskomster bevæger sig deromkring. Men det, der jo er sagen i forbindelse med overenskomsterne, er, at det kun er én dag eller to dage, man dækker forældrene ind. Det er baggrunden for, at vi har villet følge så tæt som muligt på de systemer, som vi kender til, men i et begrænset omfang inden for det nugældende system på arbejdsmarkedet.

[Jytte Andersen]

Jeg vil også godt sige tak til fru Aase Olesen, som jo gav den meget præcise melding, at det var et lovgivningsanliggende, og det vil jeg godt sige tak for. Det er faktisk meget vigtigt at få det præciseret. Jeg vil også godt give tilsagn til fru Aase Olesen om, at vi netop igennem udvalgsarbejdet – selv om der kun er et par dage tilbage, kan vi nok få tid til at stille de spørgsmål, der skal til – vil prøve at komme så tæt som muligt på nogle økonomiske overslag over dette her, og vi er naturligvis også parate til at få prioriteret forslaget i forhold til den økonomi, vi kan få frem.

Men jeg vil nu alligevel også godt sige til fru Aase Olesen, at mig bekendt har vi ikke i vores bidrag til finansloven lavet større skævheder i statsfinanserne end den nuværende regering sammen med det radikale venstre. Vi har faktisk fundet dækning for de udgiftskrævende forslag, vi har stillet, og det vil vi naturligvis også gøre ved næste finanslov. Dermed har jeg tilkendegivet både en åbenhed over for at prioritere og en åbenhed over for at få anvist, hvor økonomien skal komme fra. For det er klart, at vi ikke kan tillade os at skælde ud på fru Aase Olesens parti, hvis fru Aase Olesens parti vil være med til at gennemføre en lovgivning.

Jeg vil også godt sige tak til fru Elisabeth Bruun Olesen for støtten, selv om der var en lille hale ved den. Hvorfor ikke fuld løn igen? Det er et spørgsmål om økonomi, det er et spørgsmål om prioritering, og sygedagpenge er en rimelig høj ydelse som kompensation for en tabt arbejdsfortjeneste. Vi havde selvfølgelig gerne set, at det skulle være med fuld løn, og har også haft det inde i overvejelserne, men realismen og økonomien har altså fået overtaget, og det er der vist ikke nogen der kan bebrejde os.

Så til hr. Arne Bjerregaard, som også er positiv over for intentionerne.

Mig bekendt har også kristeligt folkepartis landsmøde været meget præcist, hvad angår at komme med støtteerklæringer til ikke mindst småbørnsfamilierne, og mig bekendt har man ikke i den støtte sagt, at det må være noget, som arbejdsmarkedets parter skal finansiere. Det er ikke på noget tidspunkt fremgået af hverken programmer eller pressemeddelelser fra kristeligt folkepartis landsmøder, så jeg vil i al stilfærdighed anbefale hr. Arne Bjerregaard at konsultere partifor-

manden, som tilsyneladende skulle have været ordfører i denne sag, om, hvordan det egentlig ligger i forhold til de signaler, man sender ud fra partiarrangementer.

Til hr. Arne Bjerregaard vil jeg også godt sige, at vi i forslaget har lagt vægt på, at det er lønmodtagere, retten er knyttet til. Hvis den ene lønmodtager, altså som regel faderen, er på arbejdsmarkedet og man har valgt den familieform, at den ene part skal være hjemme, så er det klart, at faderen, som er på arbejdsmarkedet, også har en ret til de 10 dage. Det er oplagt, at vi ikke ønsker med dette her forslag at lave nogen forskydninger i retning af en ikke-ligestilling mellem dem, der vælger at være hjemmearbejdende, og dem, der vælger begge parter at være udearbejdende.

Til sidst vil jeg sige til dette her med de fleksible pasningsordninger og utraditionelle modeller, at det, dette forslag og dette problem drejer sig om, er syge børn, som allerhelst vil have, at det er en far eller en mor, der holder i hånden og læser historie, når man er syg, og det kan man altså ikke klare med utraditionelle ordninger eller med fleksible pasningsmodeller. Det kan man klare ved at give en af forældrene mulighed for – uden at skulle lyve sig til det – at sidde og læse de historier og holde i hånd og holde på panden, for det er faktisk det, der er aller mest behov for. Vi vil i sommerens løb kigge på forslaget og få økonomien til at hænge sammen, og jeg siger som sagt tak for flertallets tilsagn om lovgivning.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg er ked af det på dette tidspunkt, men for det første bliver jeg nødt til at sige tak for, at man nu ikke længere vil diskriminere det hjemmearbejdende familiemedlem; det er dog et fremskridt fra socialdemokratiets side.

Og så var der vores omsorg for børnefamilierne, og hvad vi har udsendt fra landsmøder osv. Hertil må jeg dog lige sige, at jeg ved udmærket, hvad der er fremført, og da jeg selv har stået fadder til noget af det, så ved jeg udmærket, hvad baggrunden er, og hvilken målsætning og hvilke metoder der er vore. I stedet for at gå denne vej ønsker vi nemlig stadig væk at have en højere og højere børnetilskudsordning, således at vi derved

[Arne Bjerregaard]

giver frihed til også på dette område selv at kunne tage vare på børnene.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det er en enkelt kommentar, som fru Aase Olesen havde til mine bemærkninger, som kalder mig herop, for det kom næsten til at lyde, som om fru Aase Olesen ikke mente, at f.eks. arbejdsministeren har erfaring med at være småbørnsforælder. Jeg tror sådan set, at jeg har en nyligere erfaring end fru Aase Olesen, og jeg har så været så heldig, at jeg har været i en ansættelsessituation, hvor jeg i modsætning til min kone havde mulighed for at være den, der passede barnet, når det var sygt. Så jeg kender udmærket behovet for kontinuitet, jeg kender udmærket behovet for at holde på panden og vugge i armene. Når jeg taler om utraditionelle ordninger, er der derfor ingen grund til at foregøgle, at det skal være utraditionelle ordninger, der ikke giver den kontinuitet. Fru Aase Olesen nævnte én ordning, der kunne give kontinuitet; jeg tror, man kan finde andre utraditionelle ordninger, der giver den kontinuitet, og det har jeg lyst til at sige i denne sammenhæng.

Jeg er fuldkommen enig i det synspunkt, at der er behov for kontinuitet, når man skal passe de små børn. Der kunne også være muligheder i forbindelse med institutioner og på anden vis, så det tror jeg godt man i forbindelse med de utraditionelle ordninger kan nå frem til.

Aase Olesen (RV):

Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg har sagt, der har givet anledning til arbejdsministerens indledende bemærkninger, men det må jeg så læse i referatet. Det var ikke på nogen måde personligt ment.

Men må jeg sige til ordføreren for forslagsstillerne, fru Jytte Andersen, som siger, at socialdemokratiets finanslovsafstemninger plejer at hænge sammen, at det er jo rigtigt nok, hvis man ser det totalt, men det kan man jo meget nemt få det til, det kender vi alle sammen. Vi kan alle sammen fremsætte forslag, som ikke har en skygge af chance for at blive vedtaget. Jeg kan finansiere al den dejlige socialpolitik, jeg vil, ved at foreslå store besparelser i forsvarsforliget, som socialdemokraterne har indgået med regeringen.

Det kan jeg da sagtens, men det anser jeg altså ikke for hæderlig snak, havde jeg nær sagt, fordi der er så stort et flertal herinde for at give alle de mange milliarder ud til forsvar. Det er ikke det, vi snakker om. Da vi i sin tid fremsatte forslag om forlængelse af barselorloven, var der et finansieringsforslag med, som de partier, der stemte for sagen, var enige i at bakke op, og det er det, det handler om i politik.

Hvis et flertal herinde skal gå ind for dette forslag under en eller anden form og i en eller anden grad, må vi også være enige om finansieringen. Ellers kan en finansminister og en regering med rette – og det er uanset, om det er en socialdemokratisk regering eller det er en borgerlig regering – bebrejde os, at vi laver rod i sagerne, og vi skal som bekendt have tingene til at hænge sammen. Det er altså ikke en eller anden flot besparelse, som man er helt sikker på at resten vil stemme imod, vi er ude efter. Vi skal finansiere dette her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Kommunaludvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Rammer for grundskyldpromiller m.v.). (Lovforslag nr. L 250).

Kommunaludvalget har endvidere afgivet tillægsbetænkning over:

[Formanden]

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Ophævelse af minimumsgrænsen for den kommunale grundskyldpromille, maksimumsgrænse for udskrivning af grundskyld, fastsættelse af den amtskommunale grundskyldpromille). (Lovforslag nr. L 259).

Kommunaludvalget har endelig afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen. (Ophævelse af det amtskommunale ligningsforhold). (Lovforslag nr. L 260).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Miljø- og planlægningsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om miljø og gensplejsning m.v. (Lovforslag nr. L 229).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Kulturudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v. (TV 2). (Lovforslag nr. L 245).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Uddannelsesudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om undervisning af voksne indvandrere. (Lovforslag nr. L 156).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Forsvarsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel. (Lovforslag nr. L 44).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (28/5 86):

Udtræder: Carsten Andersen (SF)

Ny stedf.: Ingerlise Koefoed (SF)

Udv. ang. videnskabelig forskning (28/5 86):

Udtræder: Bente Juncker (CD)

Nyt medl.: Birgith Mogensen (CD)

Skatte- og afgiftsudvalget (28/5 86):

Udtræder: Leif Hermann (SF)

Ny stedf.: Ruth Olsen (SF)

Udtræder: Anne Grete Holmsgård (VS)

Ny stedf.: Lenger (VS)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 29. maj 1986, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 21.25